

Članak 16.

(Dodatni zahtjevi za učesnike iz članka 1. stavak (3) ovoga pravilnika)

- (1) Učesnici iz članka 1. stavak (3) ovoga pravilnika osiguravaju da je njihovo osoblje koje je uključeno u ATFM aktivnosti:
 - a) upoznato sa odredbama ovog pravilnika;
 - b) odgovarajuće obučeno i kompetentno za obavljanje svojih poslova;
 - c) imenovano i posjeduje odgovarajuća ovlaštenja.
- (2) Učesnici iz članka 1. stavak (3) ovoga pravilnika, koji su odgovorni za obavljanje ATFM funkcija, poduzimaju sve neophodne mjere da:
 - a) razviju i održavaju operativne priručnike koji sadrže neophodne instrukcije i informacije koje omogućavaju operativnom osoblju primjenu odredbi ovoga pravilnika;
 - b) osiguraju da su ovi priručnici dosljedni, dostupni i ažurirani, kao i da njihovo ažuriranje i distribucija podliježu odgovarajućem upravljanju kvalitetom i dokumentima;
 - c) osiguraju da su radne metode i operativni postupci usklađeni sa ovim pravilnikom.

Članak 17.

(Usklađivanje)

Ovim pravilnikom preuzimaju se odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 255/2010 od 25. ožujka 2010. godine o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje protokom zračnog prometa.

Članak 18.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-898-3/18

4. ožujka 2019. godine
Banja Luka

V.d. generalnog direktora
Željko Travar, v. r.

DODATAK

Lista odredbi ICAO Standarda u vezi sa upravljanjem protokom zračnog prometa

1. Poglavlje 3. stav 3.7.5 (Upravljanje protokom zračnog prometa) Aneksa 11 Čikaške konvencije - Usluge u zračnom prometu (14. izdanje, srpanj 2016. godine, uključujući amandman br. 50A).
2. Poglavlje 3. (ATS kapacitet i upravljanje protokom zračnog prometa) ICAO dokumenta 4444, Postupci za usluge u zračnoj plovidbi - Upravljanje zračnim prometom (PANS-ATM) (16. izdanje, 2016. godine, uključujući amandman br. 7A).
3. Poglavlje 8. stav 8.3 (izuzeća od dodjele ATFM slotova) ICAO dokumenta 7030, Europske (EUR) regionalne dopunske procedure (5. izdanje, 2008. godine).
4. Poglavlje 8. stav 8.4 stav 1. tačka c) (Poštovanje ATFM mjera od strane operatora zrakoplova) ICAO dokumenta 7030, Europske (EUR) regionalne dopunske procedure (5. izdanje, 2008. godine).
5. Poglavlje 2. stav 2.3.2 (Izmjene u EOBT-u) ICAO dokumenta 7030, Europske (EUR) regionalne dopunske procedure (5. izdanje, 2008. godine).

Na osnovu člana 16. i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 14. stav (1) Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09 i 25/18), generalni

direktor Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

**ПРАВИЛНИК
О УПРАВЉАЊУ ПРОТОКОМ ВАЗДУШНОГ
САОБРАЋАЈА**

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овим правилником се утврђују захтјеви за управљање протоком ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: ATFM) у циљу оптимизације расположивих капацитета Европске мреже за управљање ваздушним саобраћајем (у даљем тексту: EATMN) и побољшали процеси ATFM-а.
- (2) Овај правилник се примјењује у оквиру ваздушног простора из члана 1. тачка 3. Додатка I Правилника о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу ("Службени гласник БиХ", број 45/10), и то на:
 - a) све летове који се намјеравају обављати или се обављају као општи ваздушни саобраћај и у складу са правилима инструменталног летења (у даљем тексту: IFR), у цјелини или дјелимично;
 - b) све фазе лета које се односе на летове из тачке а) овог става и на управљање ваздушним саобраћајем.
- (3) Овај правилник се примјењује на сљедеће учеснике или заступнике који поступају у њихово име, а који су укључени у ATFM процесе:
 - a) оператере ваздухоплова;
 - b) јединице за пружање услуга у ваздушном саобраћају (у даљем тексту: ATS јединице), укључујући ATS пријавне бирое и аеродромске контроле ваздушног саобраћаја;
 - ц) услуге ваздухопловног информисања;
 - д) субјекте укључене у управљање ваздушним простором;
 - е) тијела која управљају аеродромом;
 - ф) централну јединицу за ATFM;
 - г) локалне ATFM јединице;
 - х) координаторе слотова на координисаним аеродромима.

Члан 2.

(Дефиниције)

За потребе овог правилника користе се дефиниције из члана 2. Додатка I Правилника којим се успоставља оквир за стварање Јединственог европског неба ("Службени гласник БиХ", број 45/10) и сљедеће дефиниције:

- a) **Одлазни слот управљања протоком ваздушног саобраћаја (ATFM) (Air Traffic Flow Management (ATFM) departure slot):** означава израчунато вријеме полијетања додијелено од стране централне јединице за ATFM са временском толеранцијом којом управља локална ATS јединица;
- b) **Пријавни биро пружаоца услуга у ваздушном саобраћају (ATS) (Air Traffic Services (ATS) reporting office):** означава ATS јединицу успостављену у циљу примања извјештаја који се тичу ATS и планова лета поднијетих прије првог издавања одобрења контроле ваздушног саобраћаја;
- ц) **Ажурирана позиција у лету (Updated flight position):** означава позицију ваздухоплова ажурирану уз помоћ надзорних података, података из плана лета или извјештаја о позицији;

- д) **Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине** (*Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation - BHDSA*): Надлежни ваздухопловни орган Босне и Херцеговине;
- е) **ЕСАА Споразум** (*Multilateral Agreement on the Establishment of a European Common Aviation Area*): Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савјета безбједности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја;
- ф) **Критични догађај** (*Critical event*): означава неуобичајену ситуацију или кризу која укључује значајан губитак капацитета ЕАТМН или значајну неравнотежу између ЕАТМН капацитета и саобраћајних захтјева или значајну грешку у протоку информација у једном или више дијелова ЕАТМН;
- г) **Координисани аеродром** (*Coordinate airport*): означава аеродром коме је додијелен координатор у сврху олакшавања операција авио-превозника који изводе или намјеравају да изводе операције на том аеродрому;
- х) **Конфигурација сектора јединице за пружање услуга у ваздушном саобраћају** (*ATS*) (*Air Traffic Service (ATS) Unit sector configuration*): означава четвородимензионални опис сектора или групе сектора ваздушног простора јединице АТS-а који се употребљава трајно или привремено;
- и) **Локална јединица управљања протоком ваздушног саобраћаја - локална АТFМ јединица** (*Local Air Traffic Flow Management (ATFM) Unit*): означава субјект за управљање протоком ваздушног саобраћаја који обавља дјелатност у име једног или више других субјеката за управљање протоком ваздушног саобраћаја као посредник између централне јединице за АТFМ и АТS јединице или групе таквих јединица;
- ј) **Мјере управљања протоком ваздушног саобраћаја - АТFМ мјере** (*Air Traffic Flow Management (ATFM) measures*): означавају поступке предузете у циљу управљања протоком ваздушног саобраћаја и управљања капацитетом;
- к) **Надлежни орган** означава тијело или тијела које је именovala или установила Босна и Херцеговина као своја државна овлашћена тијела у складу са чланом 16. став (1) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, и чланом 5. став (1) и чланом 4. Додатка I Правилника којим се успоставља оквир за стварање Јединственог европског неба;
- л) **Обуставања плана лета** (*Flight plan suspension*): означава поступак који покреће субјекат који врши АТFМ како би се обезбједило да је оператор обавио измјену плана лета прије извршења лета;
- м) **Одобрење контроле ваздушног саобраћаја** (*Air Traffic Control clearance*): означава одобрење одређеном ваздухоплову да настави пут под условима одређеним од стране јединице контроле ваздушног саобраћаја;
- н) **Оперативни дневник** (*Operational log*): означава дневник АТFМ система, претворен у базу података која омогућава брзу претрагу АТFМ података;
- о) **Оператор** (*Operator*): означава лице, организацију или предузеће које учествује или које намјерава да учествује у обављању ваздушног саобраћаја;
- п) **ИFR** (*Instrument Flight Rules (IFR)*): ознака која се употребљава за означавање правила инструменталног летења;
- р) **Рутна и саобраћајна оријентација** (*Route and traffic orientation*): означава политике и процедуре за коришћење рута од стране ваздухоплова;
- с) **Слот** (*Slot*): означава предвиђено вријеме слијетања или полијетања расположиво или додијелено одређеног дана за кретање ваздухоплова на координисаном аеродрому;
- т) **Вишеструки план лета** (*Multiple flight plan*): означава постојање више од једног плана лета за исти намјеравани лет између два аеродрома;
- у) **Вријеме вожења на аеродрому** (*Aerodrome taxi time*): означава унапријед одређено вријеме од почетка вожње до полијетања, изражено у минутима, које важи током нормалног рада аеродрома;
- в) **Услуга ваздушног превоза** (*Air service*): означава лет или низ летова ради превоза путника, робе или поште уз плаћање накнаде или закупнине.

Члан 3.

- (Оквир управљања протоком ваздушног саобраћаја)
- (1) Планирање, координација и извршење АТFМ мјера које обављају учесници из члана 1. став (3) овог правилника су усклађени са захтјевима стандарда утврђеним у Анексу 11 Чикашке конвенције и документима наведеним у Додатку овог правилника.
 - (2) АТFМ се руководи следећим принципима:
 - а) АТFМ мјере:
 - i. спрјечавају прекоmjерне захтјеве у ваздушном саобраћају у односу на декларисани капацитет контроле ваздушног саобраћаја (АТC) у секторима и на аеродромима;
 - ii. користе ЕАТМН капацитете у највећој могућој мјери да би се оптимизирала ефикасност ЕАТМН, а негативни ефекти на операторе смањили на минимум;
 - iii. оптимизирају ЕАТМН капацитет расположив кроз развој и примјену мјера за унапређење капацитета од стране АТS јединица;
 - iv. подржавају управљање критичним догађајима;
 - б) локалне АТFМ јединице и централна јединица за АТFМ сматрају се дијелом АТFМ функције.
 - (3) При додјели АТFМ слотова за полијетање, летовима се даје приоритет у складу са њиховим планираним редослиједом уласка на локацију на којој се примјењују АТFМ мјере, осим ако посебне околности не захтијевају примјену других правила приоритета која су званично договорена и од користи за ЕАТМН.
 - (4) Став (3) овог члана може се примјенити на летове који не могу прихватити могућност преусмјеравања у циљу избјегавања или растерећења оптерећених области, узимајући у обзир локацију и димензије оптерећених области.

Члан 4.

(Опште обавезе држава потписница ЕСАА Споразума)

- (1) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да је АТФМ функција доступна учесницима из члана 1. став (3) овог правилника 24 часа дневно.
- (2) Дефинисање и примјена АТФМ мјера су усклађене са захтјевима безбједности и одбране држава потписница ЕСАА Споразума како би се обезбиједила ефикасност у планирању, додјели и употреби ваздушног простора на корист свих учесника из члана 1. став (3) овог правилника.
- (3) Како би се оптимизирала употреба ваздушног простора, успостављају се досљедне процедуре за сарадњу између учесника укључених у АТФМ функцију, АТS јединица и субјеката укључених у управљање ваздушним простором.
- (4) Пружалац услуга у ваздушној пловидби израђује заједнички референтни документ који садржи политике, поступке и описе рутне и саобраћајне оријентације. Када је примјенљиво, објављивање доступности рута у зборницима ваздухопловних информација је у потпуности усклађено са заједничким референтним документом.
- (5) Заједнички поступци за захтијевање изузећа од АТФМ слотова за полијетање се израђују у складу са захтјевима стандарда утврђеним у Анексу 11 Чикашке конвенције и документима наведеним у Додатку овог правилника. Ти поступци се усклађују са централном јединицом за АТФМ и објављују у зборницима ваздухопловних информација.

Члан 5.

(Обавезе држава потписница ЕСАА Споразума према централној јединици за АТФМ)

Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за АТФМ:

- а) оптимизира укупне ефекте учинка на ЕАТМN кроз планирање, координацију и примјену АТФМ мјера;
- б) обавља консултације са операторима у вези дефинисања АТФМ мјера;
- ц) обезбјеђује ефективну примјену АТФМ мјера заједно са локалним АТФМ јединицама;
- д) у координацији са локалним АТФМ јединицама одређује алтернативна преусмјеравања ради избјегавања или растерећења оптерећених области, узимајући у обзир укупне ефекте учинка на ЕАТМN;
- е) нуди преусмјеравање за оне летове који би оптимизирали ефекат из тачке д) овог члана;
- ф) благовремено пружа информације операторима и АТS јединицама о АТФМ, укључујући:
 - i. планиране АТФМ мјере;
 - ii. утицај АТФМ мјера на вријеме полијетања и профил лета појединачних летова.
- г) прати догађаје везане за недостајуће планове лета и поднијете вишеструке планове лета;
- х) обуставља план лета када, узимајући у обзир временску толеранцију, додијелени АТФМ слот за полијетање не може да се испуни, а није познато ново предвиђено вријеме почетка вожње ваздухоплова;
- и) прати број изузећа која су одобрена у складу са чланом 4. став (5) овог правилника.

Члан 6.

(Опште обавезе АТS јединица)

- (1) Када се мора примјенити АТФМ мјера, АТS јединице се преко локалне АТФМ јединице усклађују са централном јединицом за АТФМ како би се обезбиједило да се при избору мјера уважава оптимизација укупних ефеката учинка на ЕАТМN.
 - (2) Када је потребно, АТS пријавни бирои олакшавају размјену информација између пилота или оператора и локалне или централне јединице за АТФМ.
 - (3) АТS јединице обезбјеђују да се АТФМ мјере примјењене на аеродромима координирају са одговарајућим тијелима за управљање аеродромом, како би се обезбиједила ефикасност у планирању и експлоатацији и ради добробити свих учесника из члана 1. став (3) овог правилника.
 - (4) АТS јединице преко локалне АТФМ јединице обавјештавају централну јединицу за АТФМ о свим догађајима који могу имати утицаја на капацитет контроле ваздушног саобраћаја или на захтјеве саобраћаја.
 - (5) АТS јединице благовремено достављају централној јединици за АТФМ следеће податке и њихове измјене, обезбјеђујући њихов квалитет:
 - а) расположивост ваздушног простора и рутних структура;
 - б) конфигурације и активације сектора АТS јединица;
 - ц) времена вожења на аеродрому;
 - д) капацитете сектора контроле ваздушног саобраћаја и аеродрома;
 - е) расположивост рута, укључујући расположивост постигнуту примјеном флексибилног коришћења ваздушног простора, у складу са Правилником о утврђивању правила за флексибилно коришћење ваздушног простора ("Службени гласник БиХ", број 79/10);
 - ф) ажуриране позиције у лету;
 - г) одступања од планова лета;
 - х) расположивост ваздушног простора, укључујући расположивост постигнуту примјеном флексибилног коришћења ваздушног простора, у складу са Правилником о утврђивању правила за флексибилно коришћење ваздушног простора; стварна времена полијетања.
- Ови подаци су доступни учесницима из члана 1. став (3) овог правилника и достављају се централној јединици за АТФМ и просљеђују се од ње, без накнаде.
- (6) АТS јединица на аеродрому полијетања обезбјеђује:
 - а) кад лет подлијеже АТФМ слоту за полијетање, да се тај слот укључује као дио одобрења контроле ваздушног саобраћаја;
 - б) да се летови придржавају АТФМ слотова за полијетање;
 - ц) да се летовима, који се не придржавају својих очекиваних времена почетка вожње, узимајући у обзир успостављено вријеме толеранције, не издаје одобрење за полијетање;
 - д) да се летовима, чији су планови лета одбијени или обустављени, не издаје одобрење за полијетање.

Члан 7.

(Опште обавезе оператора)

- (1) Сваки намјеравани лет мора да буде обухваћен јединственим планом лета. Достављени план лета исправно одражава намјеравани профил лета.

- (2) Све одговарајуће ATFM мјере и њихове измјене су уграђене у планирани лет и саопштавају се пилоту.
- (3) При полијетању са аеродрома који не подлијеже ATFM слоту за полијетање, оператори су одговорни за придржавање очекиваном времену почетка вожње, узимајући у обзир временску толеранцију, у складу са захтјевима стандарда утврђеним у Анексу 11 Чикашке конвенције и документима наведеним у Додатку овог правилника.
- (4) У случају да је план лета обустављен у складу са чланом 5. тачка (х) овог правилника, оператор се стара за ажурирање или отказивање плана лета.

Члан 8.

(Опште обавезе тијела која управљају аеродромом)

Тијела која управљају аеродромом обавјештавају централну јединицу за ATFM директно или посредством локалне ATFM јединице или ATS јединице, или комбиновано, о свим догађајима који могу да утичу на капацитет контроле ваздушног саобраћаја или саобраћајне захтјеве. Ова тијела информишу локалну ATFM јединицу и ATS јединицу ако је обавјештавање извршено директно.

Члан 9.

(Усклађеност између планова лета и аеродромских слотова)

- (1) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за ATFM или локална ATFM јединица прије обављања лета, на захтјев аеродромског координатора слотова или тијела које управља координисаним аеродромом, достави прихваћени план лета за лет који се изводи са тог аеродрома. Аеродромски координатор слотова или тијело које управља координисаним аеродромом, обезбјеђују приступ прихваћеним плановима лета које је доставила централна јединица за ATFM или локалне ATFM јединице.
- (2) Прије лета, оператори достављају аеродромима полијетања и слијетања неопходне информације како би се омогућило повезивање ознаке лета, која је садржана у плану лета, и ознаке лета која је пријављена за одговарајући аеродромски слот.
- (3) Сваки оператор, тијело које управља аеродромом и ATS јединица имају право да пријаве аеродромском координатору слотова о учесталом извођењу услуга ваздушног превоза у временима која се значајно разликују од додијелиених аеродромских слотова, или уз употребу слотова на начин који се битно разликује од оног који је наведен у вријеме додјеливања, уколико то доводи у питање операције аеродрома или ваздушног саобраћаја.
- (4) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за ATFM пријави аеродромском координатору слотова о учесталом извођењу услуга ваздушног превоза у временима која се значајно разликују од додијелиених аеродромских слотова, или уз употребу слотова на начин који се битно разликује од оног који је наведен у вријеме додјеливања, уколико то доводи у питање рад ATFM.

Члан 10.

(Обавезе у вези са критичним догађајима)

- (1) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за ATFM успостави и објави ATFM поступке за рад у случају критичних догађаја, како би се поремећај у ЕАТМН свео на најмању могућу мјеру.
- (2) Током припрема за критичне догађаје, ATS јединице и тијела која управљају аеродромом усклађују важност и садржај поступака за непредвиђене ситуације са

операторима погођеним критичним догађајима, укључујући свако прилагођавање правилима приоритета. Поступци за непредвиђене ситуације обухватају:

- а) организационе споразуме и споразуме координације;
- б) ATFM мјере за управљање приступом угроженим областима ради спречавања прекомјерних саобраћајних захтјева у односу на декларисани капацитет читавог ваздушног простора, његовог дијела или одређеног аеродрома;
- ц) околности, услове и поступке за примјену правила приоритета за летове, поштујући основне интересе безбједности и одбрамбене политике држава потписница ЕСАА Споразума;
- д) поступке за враћање у пређашње стање.

Члан 11.

(Праћење усклађености са ATFM мјерама)

- (1) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да ATS јединице на аеродромима полијетања, на којима усклађеност одлазног саобраћаја са ATFM слотовима за полијетање износи 80% годишње или мање, достављају одговарајуће информације о неусклађености и предузетим радњама како би се обезбиједила усклађеност са ATFM слотовима за полијетање. Предузете радње морају да буду наведене у извјештају који дотична држава потписница ЕСАА Споразума подноси Европској комисији.
- (2) ATS јединица на одређеном аеродрому обезбјеђује релевантне информације о сваком неуважавању одбијања или обуставе плана лета на том аеродрому, као и предузетим радњама да се уважавају обезбиједи. Предузете радње су наведене у извјештају који држава потписница ЕСАА Споразума подноси Европској комисији.
- (3) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да:
 - а) централна јединица за ATFM упозори државу потписницу ЕСАА Споразума која одобрава изузећа код више од 0,6% годишњих полијетања у тој држави;
 - б) када је држава потписница ЕСАА Споразума упозорена сходно тачки а) овог става, она израђује извјештај са детаљима одобрених изузећа који подноси Европској комисији.
- (4) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да у случају неусклађености са ATFM мјерама, које произилазе из примјене члана 5. тачка г) овог правилника, централна јединица за ATFM обавјештава дотичног оператора о таквој неусклађености.
- (5) Оператори подносе извјештај централној јединици за ATFM за сваку неусклађеност са ATFM мјерама, наводећи детаље околности које су довеле до недостајућег плана лета или вишеструких планова лета, као и предузете радње како би се таква неусклађеност исправила.
- (6) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за ATFM израђује годишњи извјештај са детаљима о недостајућим плановима лета или поднијетим вишеструким плановима лета, те да извјештај достави Европској комисији.
- (7) Државе потписнице ЕСАА Споразума спроводе годишњи преглед придржавања ATFM мјерама како би се обезбиједило да учесници из члана 1. став (3) овог правилника побољшавају ниво придржавања тим мјерама.

Члан 12.

(Процјена учинка)

- (1) Приликом примјене члана 11. овог правилника, државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за АТФМ израђује годишње извјештаје о квалитету АТФМ, који обухватају детаље о:
- узроцима АТФМ мјера;
 - утицају АТФМ мјера;
 - придржавању АТФМ мјерама;
 - доприносу учесника из члана 1. став (3) овог правилника оптимизацији укупног утицаја на мрежу.
- (2) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да централна јединица за АТФМ успостави и одржава архиву АТФМ података из члана 6. став (5) овог правилника, планова лета, оперативних дневника и одговарајућих повезаних података.
- (3) Подаци из става (2) овог члана се чувају двије године од њиховог подношења и стављају се на располагање Европској комисији, државама потписницама ЕСАА Споразума, АТС јединицама и операторима. Наведени подаци стављају се на располагање аеродромским координаторима и операторима аеродрома, као помоћ у њиховој редовној процјени декларисаног капацитета.

Члан 13.

(Захтјеви безбједности)

Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да се спроводи процјена безбједности, укључујући идентификацију опасности, процјену и ублажавање ризика, прије увођења било каквих значајних промјена у АТФМ системе и поступке, укључујући процјену процеса управљања безбједношћу који се односи на комплетан животно циклус система управљања ваздушним саобраћајем.

Члан 14.

(Додатни захтјеви)

- (1) Државе потписнице ЕСАА Споразума обезбјеђују да је особље учесника из члана 1. став (3) овог правилника, које је укључено у АТФМ активности:
- узнато са одредбама овог правилника;
 - одговарајуће обучено и компетентно за обављање својих послова.
- (2) Државе потписнице ЕСАА Споразума предузимају све неопходне мјере да обезбиједи да учесници из члана 1. став (3) овог правилника, који су одговорни за обављање АТФМ функција:
- развијају и одржавају оперативне приручнике који садрже неопходне инструкције и информације које омогућавају оперативном особљу примјену одредби овог правилника;
 - обезбиједи да су ови приручници досљедни, доступни и ажурирани, као и да њихово ажурирање и дистрибуција подлијежу одговарајућем управљању квалитетом и документима;
 - обезбиједи да су радне методе и оперативни поступци усклађени са овим правилником.

Члан 15.

(Казнене одредбе)

Државе потписнице ЕСАА Споразума утврђују правила о казнама које се примјењују за повреду одредби овог правилника и предузимају све неопходне мјере како би се обезбиједило њихово спровођење. Предвиђене казне морају да буду дјелотворне, сразмјерне и одвраћајућег карактера. Државе потписнице ЕСАА Споразума обавјештавају Европску комисију о овим одредбама, и без одлагања је

обавјештавају о свим накнадним измјенама и допунама које имају утицаја на те одредбе.

Члан 16.

(Додатни захтјеви за учеснике из члана 1. став (3) овог правилника)

- (1) Учесници из члана 1. став (3) овог правилника обезбјеђују да је њихово особље које је укључено у АТФМ активности:
- узнато са одредбама овог правилника;
 - одговарајуће обучено и компетентно за обављање својих послова;
 - именовано и посједује одговарајућа овлашћења.
- (2) Учесници из члана 1. став (3) овог правилника, који су одговорни за обављање АТФМ функција, предузимају све неопходне мјере да:
- развију и одржавају оперативне приручнике који садрже неопходне инструкције и информације које омогућавају оперативном особљу примјену одредби овог правилника;
 - обезбиједи да су ови приручници досљедни, доступни и ажурирани, као и да њихово ажурирање и дистрибуција подлијежу одговарајућем управљању квалитетом и документима;
 - обезбиједи да су радне методе и оперативни поступци усклађени са овим правилником.

Члан 17.

(Усклађивање)

Овим правилником преузимају се одредбе Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 255/2010 од 25. марта 2010. године о утврђивању заједничких правила за управљање протоком ваздушног саобраћаја.

Члан 18.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-898-3/18

4. марта 2019. године

Бања Лука

В.д. генералног директора

Желько Травар, с. р.**ДОДАТАК****Листа одредби ИСАО Стандарда у вези са управљањем протоком ваздушног саобраћаја**

- Поглавље 3. став 3.7.5 (Управљање протоком ваздушног саобраћаја) Анекса 11 Чикашке конвенције - Услуге у ваздушном саобраћају (14. издање, јул 2016. године, укључујући амандман бр. 50А).
- Поглавље 3. (АТС капацитет и управљање протоком ваздушног саобраћаја) ИСАО документа 4444, Поступци за услуге у ваздушној пловидби - Управљање ваздушним саобраћајем (PANS-АТМ) (16. издање, 2016. године, укључујући амандман бр. 7А).
- Поглавље 8. став 8.3 (изузећа од додјеле АТФМ слота) ИСАО документа 7030, Европске (EUR) регионалне допунске процедуре (5. издање, 2008. године).
- Поглавље 8. став 8.4 став 1. тачка ц) (Поштовање АТФМ мјера од стране оператора ваздухоплова) ИСАО документа 7030, Европске (EUR) регионалне допунске процедуре (5. издање, 2008. године).
- Поглавље 2. став 2.3.2 (Измјене у ЕОВТ-у) ИСАО документа 7030, Европске (EUR) регионалне допунске процедуре (5. издање, 2008. године).